

Karkkilan kaupungin ympäristölautakunta
Asianhallintasihteeri Rebecca Öhman
rebecca.ohman@karkkila.fi

Viite: Ympäristölautakunnan lausuntopyyntö, 28.11.2024 § 83 301/11.03.02/2024

ELY-keskuksen lausunto jätelain tulkinnasta

Lausuntopyyntö

Karkkilan kaupungin ympäristölautakunta on 28.11.2024 tekemällä päätöksellään (28.11.2024 § 83, 301/11.03.02/2024) päättänyt pyytää Uudenmaan ELY-keskukselta valvontaviranomaisena sekä Kuntaliitolta kuntien ohjaustehtävää hoitavana tahona lausuntoa esityksen mukaisista jätehuoltomääräyksien kirjauksista (9 §).

Puhelimitse 29.1.2025 kaupunkikehitysjohtaja Marja Rantaselta saadun lisätiedon mukaan lausuntoa pyydetään mainitun jätehuoltomääräyksen jätelain (646/2011) mukaisuudesta, erityisesti huomioon ottaen jätelain säännökset kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen järjestämisestä.

Lausunto

Jätehuoltomääräykset ja asiaan sovellettavat jätelain säännökset

Karkkilan kaupungin alueella ovat 1.1.2025 alkaen voimassa Uudenmaan jätelautakunnan 20.11.2024 (§ 34) hyväksymät jätehuoltomääräykset. Jätehuoltomääräysten 9 § kuuluu kokonaisuudessaan seuraavasti:

Sekajätepistepalveluun liitytään ilmoittamalla jäteyhtiölle liittymisestä palveluun. Sekajätepistepalveluun voi liittyä seuraavin ehdoin:

- kiinteistölle ei ole tietä tai tieyhteys on huono,
- kiinteistön jäteastia ei voida sijoittaa siten, että astian siirtomatka on alle 50 m tai peruutusmatka alle 100 m, tai
- muu logistinen syy, jos sekajätepisteen käyttö soveltuu kiinteistölle kiinteistökohtaista keräystä paremmin.

Sekajätepistepalveluun kuuluvan kiinteistön haltijan tulee viedä sekajätteensä sekajätepisteelle.

Mikäli kiinteistö on liittynyt sekajätteen kiinteistöittaiseen jätteenkuljetukseen, mutta

- sekajäteastia on toistuvasti tyhjä, tai
- sekajätteen tyhjennyksiä ei jostain muusta, kiinteistön haltijasta johtuvasta syystä voida toteuttaa, kiinteistön jäteastian tyhjennykset lopetetaan ja kiinteistö liitetään sekajätepistepalveluun. Kiinteistön haltijalta veloitetaan tällöin jätetaksan mukainen sekajätepistemaksu.

31.1.2025

Ainoastaan sekajätepistepalvelun asiakkaat saavat tuoda sekajätettä sekajätepisteelle. Sekajätepisteelle saa kerralla tuoda vain kohtuullisen määrän kotitaloudessa päivittäin syntyvää sekajätettä. Jätteiden pienimuotoinen väliaikainen varastointi kiinteistöillä ei saa aiheuttaa hygieenisiä haittoja tai hajuhaittoja eikä muutakaan haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Jätehuoltomääräysten perusteluissa on 9 §:n osalta todettu seuraavaa:

Sekajätepistepalvelu korvaa kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen niillä alueilla ja kiinteistöillä, joilla kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ei voi järjestää.

Pykälässä määrätään millä ehdoin sekajätepistepalveluun voi kuulua. Mikäli kiinteistölle ei olosuhteiden vuoksi pystytä järjestämään sekajätteen kiinteistökohtaista jätteenkuljetusta, kiinteistö liitetään sekajätepistepalveluun. Pykälässä määrätään myös niistä seikoista, joiden vuoksi kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvan kiinteistön palvelu vaihdetaan sekajätepistepalveluun. Tällaiset palvelun vaihdot tarkastellaan aina tapauskohtaisesti. Kiinteistön haltijalle lähetetään tiedote asiasta ennen palvelumuutosta ja hänellä on mahdollisuus palata kiinteistöittäiseen palveluun, jos epäkohdat kiinteistöllä on korjattu.

Jätelain 41 §:n mukaan kiinteistön haltijan on luovutettava yhdyskuntajäte kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottoaikkaan. Siten sekajätepistepalveluun kuuluvan kiinteistön haltijan tulee viedä sekajätteensä sekajätepisteelle.

Alueen sekajätepisteet on tarkoitettu ainoastaan palvelusta maksaville asiakkaille eivätkä muut saa tuoda pisteille sekajätettä. Sekajätepiste ei ole tarkoitettu esimerkiksi kotitalouden rakennusjätteelle eikä isokokoisille huonekaluille vaan ainoastaan kotitaloudessa päivittäin syntyvälle, kohtuulliselle määrälle sekajätettä.

Jätelain 34 §:n 1 momentin mukaan kunnan on jätehuollon järjestämisessä huolehdittava siitä, että:

- 1) käytävissä on tarpeen mukaan kiinteistöittäinen jätteenkuljetus;
- 2) käytävissä on riittävästi vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisia vastaanottoaikoja, jotka ovat vaivattomasti jätteen tuottajien saavutettavissa;
- 3) käytävissä on riittävän monipuoliset muut jätehuoltopalvelut, kuten etusijajärjestyksen mukainen mahdollisuus jätteen erilliskeräykseen;
- 4) jätteen keräys ja kuljetus järjestetään ja mitoitetaan siten, että ne vastaavat mahdollisimman hyvin syntyvän jätteen määrää ja laatua;
- 5) jätteenkuljetuksen ja jätteen alueellisen vastaanoton järjestelyistä tiedotetaan riittävästi ja riittävän usein.

31.1.2025

Jätelain 35 §:n 1 momentin nojalla säädetään, että kunnan on huolehdittava siitä, että 32 §:n 1 momentissa ja 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun jätteen kuljetus järjestetään kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanottoaikasta 36 tai 37 §:n mukaisesti, jollei 41 tai 41 a §:stä muuta johdu (*kiinteistöittäinen jätteenkuljetus*).

Säännöksen 4 momentin mukaan kunta voi päättää, että sekalaisen yhdyskuntajätteen kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ei järjestetä alueella, jossa on hankalat kulkuyhteydet, vähän jätteen haltijoita tai vähän kuljetettavaa jätettä, jollei kuljetusta ole ympäristö- tai terveyssyistä pidettävä tarpeellisenä.

Jätelain 38 §:n mukaan kunnan on ennen 35 §:n 4 momentissa ja 37 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä tai muuttamista varattava kaikille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuus saada tietoa ja lausua mielipiteensä asiasta. Vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta säädetään hallintolain (434/2003) 41 §:ssä. Kunnan on tiedotettava edellä tarkoitetusta päätöksestään yleisesti kuntalaisille ja julkaistava päätös tietoverkossa.

Jätelain 40 §:n mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä vastaanottoaika kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvan jätteen keräystä varten. Vastaanottoaika voidaan järjestää yhdessä yhden tai useamman kiinteistön kanssa.

Jätelain 41 §:ssä säädetään, että kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on luovutettava 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle kuuluva jäte alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottoaikaan.

ELY-keskuksen kannanotto

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ("ELY-keskus") toteaa jätelain mukaisia tehtäviä ohjaavassa ja edistävässä roolissaan seuraavaa.

Ympäristölautakunnan esityksen perusteella ELY-keskus olettaa, että asiassa on kyse jätelain 32 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetusta vapaa-ajan asunnossa syntyvästä jätteestä. Jätelain 41 §:n nojalla kiinteistön haltijalla tai muulla jätteen haltijalla on velvollisuus luovuttaa mainitunlainen jäte alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottoaikaan.

ELY-keskus toteaa, että jätelain 34 §:n 1 momentin 1 kohdasta ja 35 §:n 1 momentista ilmenevällä tavalla jätelain lähtökohtana kunnan järjestämässä jätehuollossa on mainitunlaisen jätteen osalta kiinteistöittäinen jätteenkuljetus. Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvan jätteen keräys voidaan jätelain 40 §:n mukaisesti järjestää joko yhdelle kiinteistölle tai yhteisesti useammalle kiinteistölle.

Jätelain 35 §:n 4 momentissa säädetään, että kunta voi päättää, että sekalaisen yhdyskuntajätteen kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ei järjestetä alueella, jossa on hankalat kulkuyhteydet, vähän jätteen haltijoita tai vähän kuljetettavaa jätettä, jollei kuljetusta ole ympäristö- tai terveyssyistä pidettävä tarpeellisenä. Mikäli kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ei

31.1.2025

järjestetä, jäte tulee edellä todetusti toimittaa kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottoaikaan.

ELY-keskus katsoo, että poikkeaminen kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta jätelaissa säädetysti edellyttää erillistä päätöstä, jonka yhteydessä arvioidaan kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta poikkeamisen edellytysten olemassaoloa. Päätöksentekoon liittyy jätelain 38 §:ssä säädetysti myös kuulemis- ja tiedottamisvelvollisuus.

Jätehuoltomääräysten 9 § antaa sanamuotonsa perusteella ymmärtää, että kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta voidaan poiketa ilmoituksella määräyksessä annettujen edellytysten täytyessä. ELY-keskus katsoo, että tällainen menettely ei ole jätelain mukainen, vaan alueelliseen jätteenkuljetukseen siirtymisen edellytysten täyttymistä tulisi edellä todetusti arvioida erikseen ja asiasta tulisi antaa erillinen päätös.

Jätelain 35 §:n 4 momentista ilmenee myös, että päätös voidaan tehdä tietyille alueille. ELY-keskuksen tiedossa ei ole, onko Karkkilan kaupungin aluetta, tai nyt kyseessä olevaa kaupunginosaa, koskien tehty erillistä jätelain 35 §:n 4 momentin mukaista päätöstä. Ottaen kuitenkin huomioon sen alueen laajuus ja ominaisuudet, joilla Uudenmaan jätelautakunnan antamat jätehuoltomääräykset ovat voimassa, on käytännössä mahdotonta, että koko aluetta koskien olisi voimassa jätelain 35 §:n 4 momentin mukainen päätös.

Kaiken edellä todetun valossa ELY-keskus pitää jätehuoltomääräysten 9 §:n muotoilua vähintäänkin epäselvänä ja katsoo, että se voidaan tulkita myös jätelain vastaiseksi.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt johtava lakimies Joy Arlander ja ratkaissut yksikönpäällikkö Jenni Ojala.

Tiedoksi

Uudenmaan jätelautakunta
Kuntaliitto

Tämä asiakirja UUELY/98/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/98/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Arlander Joy 31.01.2025 15:23

Ratkaisija Ojala Jenni 31.01.2025 15:23